

Vodič za odvojeno prikupljanje otpada

www.6maj.hr

zelena istra

Izdvoji
s[v]e.
Fai la
differenza.

SADRŽAJ

Ciljevi odvojenog prikupljanja otpada na području Bujštine	5
Što je otpad, a što smeće?	5
Što su zeleni otoci?	5
Upoznajmo korisne vrste otpada - reciklirajmo!	9
Komunalno poduzeće 6. Maj d.o.o.	19
Planovi i postignuti rezultati kampanje o odvojenom prikupljanju otpada na području Bujštine - Izdvoji s(v)e. Fai la differenza.	19
Kaštijun - Županijski centar za gospodarenje otpadom	25
Uspjesi Komunalnog poduzeća 6. Maj d.o.o. u korištenju europskih fondova za zaštitu okoliša	28
Korisni brojevi telefona i internetske stranice	29

CILJEVI ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADA NA PODRUČJU BUJŠTINE

Odlagališta pretrpana smećem postala su naša svakodnevica i veliki okolišni problem. Razumnim gospodarenjem najveći dio otpada možemo preraditi u korisne sirovine. U Komunalnom poduzeću 6. Maj d.o.o. provodimo i razvijamo cjele viti sustav gospodarenja otpadom na području Bujštine. Odvojenim prikupljanjem otpada želimo uštedjeti odlagališni prostor i energiju te smanjiti onečišćenje vode, zraka i tla. Cilj 6. Maja d.o.o. je smanjiti količinu miješanog komunalnog otpada i postići europski prosjek u selektivnom prikupljanju otpada do 2017. godine.

ŠTO JE OTPAD, A ŠTO SMEĆE?

OTPAD

Otpad je sve ono što nam više nije potrebno, ali ga još uvijek možemo iskoristiti, **ISPRAVNO GA ODLAŽUĆI** na za to određena mjesta.

UPAMTITE - da bismo ga mogli ponovno koristiti, otpad moramo razvrstavati!

Postoje mnoge vrste otpada koje se mogu odvojeno prikupiti i ponovno upotrijebiti. Što je sustav razvijeniji, to su veće mogućnosti odvojenog prikupljanja otpada. Svojim građanima 6. Maj d.o.o. omogućava odvajanje idućih vrsta otpada: starih kućanskih aparata i namještaja, otpadnih jestivih i motornih ulja, fluorescentnih žarulja, istrošenih akumulatora, zelenog, drvenog i metalnog otpada, kartonske, papirnate, plastične, staklene i metalne ambalaže, stiropora i auto guma.

SMEĆE

Smeće je sve ono što nam nije potrebno, sve što završava na odlagalištima smeća, jer se nismo potrudili odvojiti ga i posebno zbrinuti njegove korisne dijelove prije odlaganja u kontejnere za komunalni otpad. **Ono što je nama smeće, mudrijima je korisna sirovina!** Zbog pomanjkanja svijesti i savjesti pojedinaca, smeće često završava u okolišu, gdje se stvaraju divlji deponiji, vrlo štetni po zdravlje ljudi i prirode. Odlaganje smeća na divlje deponije kažnjivo je zakonom. Ukoliko želimo na ispravan način zbrinuti smeće, očuvati svoje zdravlje, prirodu i okoliš te smanjiti komunalne troškove njegovog odvoza i zbrinjavanja na deponijama, odvojimo ga u kućanstvima, radnim mjestima, školama i vrtićima.

ŠTO SU ZELENI OTOCI?

U općinama i gradovima Bujštine postavili smo komplete spremnika za odvojeno prikupljanje otpada - **ZELENE OTOKE**. Svaki komplet čini po jedan spremnik za odvojeno prikupljanje papira i stakla te jedan za tetrapak, plastiku i metal. **KORISTITE IH!**

PLAVI KONTEJNER

Papir

DA!

Novinski i uredski papir.
časopisi, katalozi,
prospekti, bilježnice.
Papirnata i kartonska
ambalaža.

NE!

Tetrapak ambalaža.
Plastificirani papir.
Metalizirani papir.
Zauljeni papir.
Fotografije.

Reciklirajte!

Stari papir i karton odložite u **plavi kontejner** ili kontaktirajte ovlaštenog sakupljača. Kartonsku ambalažu prije odlaganja zgnječite ili usitnite.

UPAMTITE - onečišćeni papir i karton ne recikliramo. Prije odlaganja uklonite metalne spojnice, plastiku i ljepljive trake!

CRVENI KONTEJNER

Plastika Metal, tetrapak

DA!

Ambalaža deterdženata.
Ambalaža šampona.
Ambalaža prehrambenih proizvoda.
Tetrapak ambalaža.
Limenke, konzerve,
metalni poklopcii.
Plastične vrećice.

NE!

Ambalaža kemikalija i zapaljivih tvari.
Ambalaža sprejeva.
Ambalaža boja i lakova.
Plastične igračke.

Reciklirajte!

Povratnu plastičnu i aluminijsku ambalažu odnesite do najbliže trgovine, a ostalu do reciklažnog dvorišta ili **crvenog kontejnera!** U isti kontejner odložite i ispranu tetrapak ambalažu.

UPAMTITE - prije odlaganja ispraznite i isperite ambalažu!

ŽUTI KONTEJNER

Staklo

DA!

Staklene boce.
Staklenke.
Staklene čaše.

NE!

Prozorsko, medicinsko i
automobilsko staklo.
Ambalaža kemikalija i
zapaljivih tvari.
Kristal, ogledala, porculan,
keramika, žarulje.
Neonske svjetiljke.

Reciklirajte!

Povratnu staklenu ambalažu odnesite do najbliže trgovine, a ostalu do reciklažnog dvorišta ili je odložite u **žuti kontejner!**

UPAMTITE - prije odlaganja ispraznite i isperite staklenu ambalažu te uklonite čepove i poklopce!

**UPOZNAJMO KORISNE
VRSTE OTPADA -
RECIKLIRAJMO!**

Jeste li znali?

Recikliranjem 1 tone papira spasili smo 10 mladih stabala, 40.000 litara vode i 40% proizvodne energije, a smanjili smo i onečišćenje zraka. Recikliranjem papira smanjujemo količinu komunalnog otpada za 1/4. Papir možemo reciklirati i do 7 puta!

Kako smanjiti papirnati otpad?

Umjesto faksa, koristite elektroničku poštu. Sve što možete, kopirajte i ispisujte obostrano. Koristite elektroničko pohranjivanje i arhiviranje podataka.

Kako ponovno upotrijebiti papirnati otpad?

Koristite jednostrano iskorišteni papir za bilješke ili crteže. Ponovno upotrijebite korištene registratore. Kartonske kutije koristite kao spremnike za odvojeno prikupljanje otpada ili za čuvanje stare odjeće, knjiga, igračaka itd.

PLASTIKA

Jeste li znali?

Recikliranjem 5 plastičnih boca od 2 litre dobivamo dovoljno plastičnog materijala za proizvodnju 1 skijaške jakne.

Kako smanjiti plastični otpad?

Koristite platnene vrećice, torbe ili košare. Osim što ćete štedjeti, čuvate ćete i resurse potrebne za njihovu proizvodnju. Ne kupujte jednokratnu plastičnu ambalažu ili proizvode koji odmah nakon upotrebe postaju otpad!

Kako ponovno upotrijebiti plastični otpad?

Od plastične ambalaže izradite nove spremnike za napitke, tegle za cvijeće, držače za bojice, olovke, kistove ili unikatne igračke - neka vas vode mašta i kreativnost.

METAL

Jeste li znali?

Recikliranjem 1 limenke od aluminija štedite energiju dovoljnu za 3 sata rada računala ili za 2 sata rada televizora!

Kako smanjiti metalni otpad?

Koristite povratnu ambalažu. Za izradu jedne aluminijске limenke utroši se 20 puta više energije nego pri izradi staklene ambalaže istog volumena. Koristite povratne staklene boce!

Kako ponovno upotrijebiti metalni otpad?

Iskoristite aluminijске limenke za odlaganje olovaka, spajalica, kuhača, odvijača itd. U aluminijsku limenknu možete i posaditi cvijeće, ljekovito bilje ili je koristiti kao vazu.

STAKLO

Jeste li znali?

Staklena ambalaža čini 5% kućnog otpada. Staklo je najekološkiji materijal - može se ponovo upotrijebiti i koristiti za proizvodnju novog stakla neograničen broj puta! Energijsku štednju recikliranjem jedne staklene boce dovoljna je za 4 sata rada žarulje od 100 W!

Kako smanjiti stakleni otpad?

Koristite povratnu ambalažu.

Kako ponovno upotrijebiti stakleni otpad?

Praznu staklenu ambalažu iskoristite kao vase za cvijeće, spremnike za zimnicu, svjećnjake, posude za herbarije itd.

TEKSTIL

Jeste li znali?

Pamuk se gotovo u potpunosti može ponovno iskoristiti. Iako se više od 50 % korištenog tekstila može reciklirati, u Hrvatskoj recikliramo tek oko 1%. Upravo tekstil čini 3 % težine vaših kućnih spremnika za odlaganje komunalnog otpada.

Kako smanjiti tekstilni otpad?

Kupujte predmete koje ćete rado i duže vrijeme nositi. Posjetite ponekad i trgovine rabljene odjeće. Darujte odjeću onima kojima je potrebna- Crvenom križu, prihvatištima za beskućnike itd.

Kako ponovno upotrijebiti tekstilni otpad?

Redizajnirate odjeću koju rado nosite, ali vam možda više ne pristaje. Stari i iznošeni tekstil koristite kao krpe za čišćenje domova, ureda, vrtića i škola.

Reciklirajte!

Tekstil spakirajte u čiste kartonske kutije i odnesite u najbliži spremnik za tekstil ili reciklažno dvorište. **UPAMTITE:** odvojite odjeću, zavjese, krevetnicu i ostalo od kožnih predmeta, kao što su cipele, torbe i jakne.

ELEKTRONIČKA OPREMA

Jeste li znali?

Elektronička oprema sadrži teške metale i opasne tvari, što iziskuje pravilno zbrinjavanje. Elektronički sitni otpad sadrži oko 30% metala i 70% plastike. To je najbrže rastuća svjetska vrsta opasnog otpada!

Kako smanjiti elektronički otpad?

Kupite novo računalo, telefone, mobitele i ostalu elektroniku samo kada vam doista trebaju. Elektronička oprema treba zadovoljavati vaše potrebe, a ne trendove!

Kako ponovno upotrijebiti elektronički otpad?

Školama, vrtićima, udrugama ili dobrotvornim organizacijama poklonite računalnu opremu koja vam više nije potrebna.

Reciklirajte!

Elektroničku opremu odnesite u reciklažno dvorište ili kontaktirajte ovlaštenog sa-kupljača elektronskog i elektroničkog otpada na besplatni telefon **0800 444 110** ili e-mailom **prijava@eeotpad.com**. Više na: www.eeotpad.com

OPASNI OTPAD

Jeste li znali?

Opasni otpad je velika prijetnja okolišu, prirodi i ljudskom zdravlju! Primjer opasnog otpada iz kućanstava, škola, vrtića i radnih mesta su baterije, akumulatori, lijekovi, maziva i motorna ulja, boje i lakovi.

Kako smanjiti opasni otpad?

Koristite baterije koje se mogu više puta puniti. Ne kupujte suvišne lijekove, koristite ekološke boje i lakove na bazi vode.

Reciklirajte!

Baterije, opasna maziva i motorna ulja odložite u za to predviđene spremnike i reciklažna dvorišta ili kontaktirajte ovlaštene tvrtke za prikupljane istih! Stare lijekove odnesite u ljekarne koje su ih dužne pravilno zbrinuti.

UPAMTITE: opasnom otpadu nije mjesto u kontejnerima za komunalni otpad, ali ni u prirodi!

ORGANSKI ILI BIOOTPAD

Jeste li znali?

Biootpadi dijelimo na kuhinjski (ostaci hrane) i vrtni (zeleni) otpad. Biootpadi čini 1/3 kućnog otpada.

Kako smanjiti biootpadi?

KOMPOSTIRAJTE ostatke povrća, voća, taloge kave i čaja, ljuške jaja, travu, suho lišće, granje, slamu ili piljevinu.

NE KOMPOSTIRAJTE meso, kosti, mlijecne proizvode ili ribu!

Kako ponovno upotrijebiti biootpadi?

Biootpadi je sirovina za proizvodnju komposta. Zamijenite umjetna gnojiva u vrtu kompostom dobivenim vlastitim trudom i zalaganjem - vaše biljke će biti zdravije, a vi zadovoljniji!

UPAMTITE: KOMPOSTIRANJE = RECIKLIRANJE!

KOMUNALNO PODUZEĆE 6. MAJ D.O.O.

Komunalno poduzeće 6. Maj d.o.o. je trgovacko društvo u vlasništvu gradova Umag, Novigrad i Buje te općina Brtonigla, Grožnjan i Oprtalj. Svojim komunalnim uslugama opslužuje područje Bujštine - sjeverno od rijeke Mirne, pa sve do Dragonje, odnosno do granice sa Slovenijom. Poslovanje društva usmjereno je na obavljanje komunalnih djelatnosti prema propisima o komunalnom gospodarstvu - odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda, prikupljanje, odlaganje i zbrinjavanje komunalnog otpada, održavanje groblja i obavljanje pogrebnih poslova i tržnica na malo.

PLANOVNI I POSTIGNUTI REZULTATI KAMPANJE O ODVOJENOM PRIKUPLJANJU OTPADA NA PODRUČJU BUJŠTINE - Izdvoji s(v)e. Fai la differenza.

Od početka lipnja 2012. godine, kada je započela kampanja Komunalnog poduzeća 6. Maj d.o.o. i udruge Zelena Istra o važnosti odvojenog prikupljanja otpada na području Bujštine pod nazivom "Izdvoji s(v)e. Fai la differenza.", ostvareni su iznimni rezultati na kojima će se temeljiti i nastavak istoimene kampanje u 2013. godini.

U 2012. GODINI OSTVARILI SMO:

- ✓ na području Bujštine postavili smo **70 zelenih otoka** za odvojeno sakupljanje otpada
- ✓ na području Bujštine postavili smo **5 spremnika za tekstil**, odnosno za odlaganje odjeće i obuće
- ✓ na području Bujštine postavili smo **20 spremnika za odlaganje istrošenih baterija**
- ✓ građanima Bujštine podjelili smo **500 kompostera s uputama za kompostiranje**
- ✓ građanima Bujštine podjelili smo **3000 platnenih vrećica i uputa o važnosti i načinu odvojenog prikupljanja otpada**

U 2013. GODINI PLANIRAMO OSTVARITI:

- ✓ na području Bujštine postaviti dodatnih **70 zelenih otoka** za odvojeno sakupljanje otpada
- ✓ građanima Bujštine podijeliti **100 spremnika za odvojeno sakupljanje otpada** prilagođenih kućnoj upotrebi
- ✓ vrtićima Bujštine podijeliti **10 kompleta edukativnih spremnika** (oblika žabe, delfina i medvjeda) za odvojeno prikupljanje otpada
- ✓ na području Bujštine postaviti dodatnih **5 spremnika za tekstil**, odnosno za odlaganje odjeće i obuće
- ✓ građanima Bujštine podijeliti dodatnih **300 kompostera i uputa za kompostiranje**
- ✓ najmlađim građanima Bujštine darovati **platnene torbe za papuče**
- ✓ educirati djecu, odgajatelje i nastavnike o važnosti odvojenog prikupljanja otpada u vrtićima, osnovnim i srednjim školama Bujštine
- ✓ educirati građana Bujštine o važnosti odvojenog prikupljanja otpada po mjesnim odborima
- ✓ urediti reciklažno dvorište u Umagu, industrijska zona Finida, s 15 spremnika u koje će građani moći odložiti stare kućanske aparate i namještaj, otpadna jestiva i motorna ulja, fluorescentne žarulje, stare akumulatore, zeleni, drveni i metalni otpad, kartonsku, papirnatu, plastičnu, staklenu i metalnu ambalažu, stiropor i auto gume
- ✓ urediti reciklažna dvorišta u gradovima Buje i Novigrad. O lokaciji ovih reciklažnih dvorišta, kao i o spremnicima za odlaganje otpada građani će biti obaviješteni naknadno

Izdvoji
s[v]e.
Fai la
differenza.

Kino 6.maj za komunalne smjeće - 1.krug
6.maj 6.11. svjetski dan zemlje - 2.krug

www.6maj.hr

KAŠTIJUN - ŽUPANIJSKI CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Županijski centar za gospodarenje otpadom Kaštijun projektiran je prema zahtjevima važećih hrvatskih i EU propisa, vrsti i količini otpada koje gravitiraju prema centru te aktivnostima koje se odvijaju u centru prije konačnog odlaganja. Na lokaciji ŽCGO Kaštijun zbrinjavat će se komunalni otpad i neopasni proizvodni otpad te skladišti reciklažni otpadni materijal iz cijele Istarske županije.

U Kaštijunu će se odvijati iduće aktivnosti:

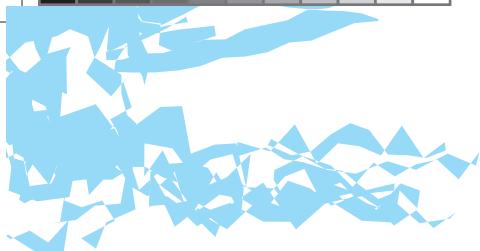
- ✓ prihvata, obrada sortiranog ili nesortiranog otpada
- ✓ sakupljanje otpada koji se može ponovno uporabiti ili reciklirati te sakupljanje i daljnja predaja opasnog otpada sakupljenog iz komunalnog otpada
- ✓ sakupljanje i distribucija otpada koji se može koristiti u druge svrhe
- ✓ energetsko iskorištavanje pojedinih frakcija otpada
- ✓ odlaganje obrađenog otpada

Županijski centar za gospodarenje otpadom Kaštijun bit će izgrađen uz današnju lokaciju odlagališta otpada Kaštijun-Pula, ukupne površina od oko 35,5 ha, što će omogućiti zbrinjavanje otpada s područja cijele Istarske županije u idućih 25 do 30 godina.

USPJESI KOMUNALNOG PODUZEĆA 6. MAJ D.O.O. U KORIŠTENJU EUROPSKIH FONDOVA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA

Gospodarenje otpadom i problematika otpadnih voda ključni su u zaštiti okoliša i zdravlja. Iako im često ne pridajemo pažnju i zaboravljamo njihovu važnost, najveća zagađenja okoliša proizlaze iz načina postupanja s otpadom i prikupljanja i (ne)pročišćavanja otpadnih voda.

6. Maj d.o.o. započeo je korjenite promjene kako u gospodarenju otpadom, tako i rješavanju problematike otpadnih voda. Prije svega, kandidirali smo s uspjehom veliki broj projekata i u proteklih šest mjeseci realizirali više od 10.000.000,00 kuna bespovratnih sredstava iz nacionalnih i inozemnih fondova (Hrvatske vode, Ministarstvo poljoprivrede, Svjetska banka, IPA Europski fondovi...).

Zasigurno najvažniji uspjeh bilježimo kod ostvarenja projekata europskih kohezijskih fondova u ukupnom bespovratnom iznosu od 150.000.000,00 kuna, čiju smo realizaciju započeli u prosincu 2012. godine. Ne samo da je to najveći iznos ikad zaprimljenih bespovratnih finansijskih sredstava na našem području, nego i početak sveukupne zaštite naših prirodnih resursa. U 2013 godini prijavili smo kandidature u sedam različitih bespovratnih linija finansiranja, a zbog rezultata i iskustva iz protekle godine, zasigurno ćemo ostvariti značajni uspjeh koji nas svrstava u sam vrh uspješnosti u pridobivanju EU fondova. Trenutna situacija nedovoljne pokrivenosti kanalizacijskog sustava i stupanj (ne)pročišćavanja otpadnih voda, bitno narušava prirodne cikluse i ravnotežu našeg okoliša.

Tijekom idućih pet godina u suradnji s Europskom unijom dovest ćemo naše pročistače do stupnja apsolutnog pročišćavanja otpadnih voda, koji će umjesto trenutnog zagađenja "proizvoditi" vodu za navodnjavanje poljoprivrednih i sportskih terena. Od sadašnjeg zagađivača dobit ćemo resurs. **OTPADNE VODE = VODA. SMEĆE = SIROVINA.** Upravo je takav način razmišljanja jedini ispravni put.

Čeka nas težak i dug put, ali ostvareni ciljevi u ove tri godine daju nam snagu i sigurnost da ćemo zajedno s Vama sačuvati naš okoliš i odgovorno gospodariti prirodnim resursima da bi našoj djeci ostavili čist okoliš. Nitko od nas nema pravo ostavljati "hipoteke" zagađenja budućim naraštajima, jer sve što oduzmemmo prirodi, nikad i nitko neće moći vratiti.

Krešimir Vedo, direktor komunalnog poduzeća 6. Maj d.o.o.

KORISNI BROJEVI TELEFONA I INTERNETSKE STRANICE

**ZA SVA PITANJA O ISPRAVNOSTI ODLAGANJA OTPADA
U VAŠEM GRADU ILI OPĆINI, STOJIMO VAM NA RASPOLAGANJU:**

6.MAJ d.o.o. za komunalne usluge - UMAG

6.MAJ s.r.l. servizi comunali - UMAGO

Tribje 2; 52 470 Umag

Web site: www.6maj.hr

Tel.: +385(0) 52 741 585

Interni broj za odlaganje komunalnog otpada 9105

**ZA SVA PITANJA I PRIJAVE PROBLEMA U OKOLIŠU I PRIRODI
NA RASPOLAGANJU VAM JE ZELENI TELEFON
UDRUGE ZELENA ISTRA.**

Zelen Istra, Gajeva 3, 52 100 Pula

Tel.: +385 (0) 62 123456 ili +385 (0) 52 506 065

E mail: udruga-zelena-istra@pu.t-com.hr

Web site: www.zelena-istra.hr

Nakladnik

6.MAJ d.o.o. za komunalne usluge - UMAG
6.MAJ s.r.l. servizi comunali - UMAGO

Uredila

Rudija Pavličević, Zelena Istra

Tekst napisali

Rudija Pavličević, Zelena Istra
Krešimir Vedo, direktor komunalnog poduzeća 6. Maj d.o.o.

Prijevod na talijanski jezik

Vlasta Brnić

Grafičko oblikovanje

ORGANIZACIJA - Kreativna agencija, Pula

Fotografije

FOTO CENTAR, Umag

Tisk

TEHNOPRINT, Umag

Veljača 2013. g.

www.6maj.hr

6.MAJ d.o.o. za komunalne usluge

6.MAJ s.r.l. servizi comunali

Tribje 2, 52470 Umag / Umago

Tel.: 052 741-585

E-mail: info@6maj.hr

Zelena Istra / Istria verde

Gajeva 3, Pula / Pola

Tel./fax: 506-065

E-mail: udruga-zelena-istra@pu.t-com.hr

www.zelena-istra.hr